

MALUNG-SÄLENS GYMNASIESKOLA

Likabehandlingsplan

Plan för att främja likabehandling, förebygga diskriminering och kränkande behandling

Lsåret 2024–2025

MALUNG-SÄLENS GYMNASIESKOLA

Innehåll

Vision	3
Mål.....	3
Styrdokument och definitioner	3
Diskriminering.....	4
Trakasserier och kränkande behandling.....	4
Begreppsförklaring	5
Trakasserier	5
Kränkande behandling.....	5
Diskriminering.....	5
Exempel på trakasserier och diskriminering utifrån diskrimineringsgrunderna	5
Ansvarsfördelning.....	6
Främjande och förebyggande arbete på MSG	7
Främjande arbete på Malung-Sälens gymnasieskola	8
Förebyggande arbete på Malung-Sälens gymnasieskola	8
Rutiner vid kränkande behandling	8
Uppföljning och utvärdering	9
Genomförda insatser/åtgärder under läsåret 2023/2024	9
Kartläggning av nuläget	10
Sammanställning elevenkät hösten 2023	10
Prioriterade åtgärder under läsåret 2024/2025.....	10
Bilaga 1 – <i>Trivselregler MSG-skola</i>	

MALUNG-SÄLENS GYMNASIESKOLA

Vision

På Malung-Sälens gymnasieskola (MSG) strävar vi mot att alla elever ska känna sig trygga och bemötas och behandlas med respekt för sin person. Vår verksamhet ska vara fri från förekomst av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Skolan ska präglas av tolerans, öppenhet och trivsel samt av goda och nära relationer mellan elever och personal, vilka är viktiga förutsättningar för en god arbetsmiljö. Alla elever ska bli uppmärksammade, sedda och bekräftade. Det dagliga arbetet ska genomsyras av den värdegrund som anges i gymnasieskolans läroplan.

Mål

- Alla elever ska ha en arbetsmiljö fri från diskriminering
- Alla elever ska ha en arbetsmiljö fri från kränkande behandling
- Alla elever ska ha kännedom om likabehandlingsplanens innehåll
- Alla elever ska via klassråd och elevråd vara delaktiga i planens utformning och utvärdering av denna
- Alla föräldrar ska ha kännedom om likabehandlingsplanens innehåll

Styrdokument och definitioner

Skolans arbete för att främja likabehandling och arbete mot kränkande behandling regleras i Skollagen (2010:800) 6 kap. och Diskrimineringslagen (2008:567). I Diskrimineringslagens kap. 1 1§ står:

Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

I Skollagen (2010:800) 6 kap. 8§ framgår att:

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Vidare fastställs i gymnasieskolans läroplan (Gy11) att:

Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Utbildningen ska präglas av öppenhet och respekt för människors olikheter. Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla tendenser till diskriminering eller kränkande behandling ska aktivt motverkas. Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser.

Diskriminering

Diskriminering är en övergripande term för då individer eller grupper av individer missgynnas eller kränks och detta har ett samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna:

- Kön
- Könsöverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt. Med *direkt diskriminering* menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till exempelvis elevens kön. Ett exempel på direkt diskriminering är om huvudmannen för en skola nekar en elev tillträde till en viss utbildning på grund av att eleven har en viss sexuell läggning. Diskriminering kan också handla om att behandla alla lika genom *indirekt diskriminering*. Det sker när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning. Om exempelvis alla elever serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de elever som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Det som är gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Trakasserier och kränkande behandling kan vara:

MALUNG-SÄLENS GYMNASIESKOLA

- Fysiska (t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar).
- Verbala (t.ex. att bli hotad eller kallad hora, bög).
- Psykosociala (t.ex. att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning).
- Text eller bilder (t.ex. klotter, brev och lappar, e-post, SMS eller MMS).

Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkande behandling kan äga rum i alla miljöer när som helst. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematisk och återkommande. En viktig utgångspunkt är att den som upplever att hon eller han blivit kränkt alltid måste tas på allvar.

Begreppsförklaring

Trakasserier

Trakasserier har alltid sin utgångspunkt i diskrimineringsgrunderna. Trakasserier kan också vara av sexuell art och då kallar man det för sexuella trakasserier. Detta kan handla om tafsande, skämt, förslag, blickar, ovälkomna beröringar eller sexuell jargong.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är uppträdanden som kränker en elevs värdighet men som inte har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Både elever och personal kan utföra kränkande behandling

Diskriminering

Diskriminering utgår ifrån diskrimineringsgrunderna och kan i skolans värld endast genomföras av vuxen mot elev. När elev utsätter elev används ordet trakasserier.

Exempel på trakasserier och diskriminering utifrån diskrimineringsgrunderna

Kön

- Elsa blir avrådd från att göra sin praktik på en bilverkstad med motiveringen att "det är för hårt arbete för en tjej" (diskriminering)
- Robert får hånfulla och elaka kommentarer för att han som enda kille valt dans som individuellt val (trakasserier)

Könsidentitet eller könsuttryck

- Erik blir hånad och förlöjligad av ett gäng killar i sin klass för att han sminkar sig (trakasserier)

MALUNG-SÄLENS GYMNASIESKOLA

- Lisa, som identifierar sig som intergender, pratar med sin skolkurator om att hon inte mår bra hemma. Skolkuratoren väljer då att ifrågasätta Lisas könsidentitet istället för att prata om hennes problem hemma. Lisa måste försvara och förklara vad intergender betyder och innebär (diskriminering)

Etnisk tillhörighet

- Isabella är väldigt duktig på svenska. Hon är alltid den som är mest aktiv på lektionerna och skriver bäst resultat på proven. Läraren vill ändå inte ge Isabella ett A då svenska inte är hennes modersmål (diskriminering)
- Maria som är mörkhyad får många kommentarer om sin hudfärg och sitt hår. När andra elever i klassen vill ta på hennes hår och hon visar ett tydligt ogillande svarar läraren med att Maria borde vara förstående inför detta då hon faktiskt är annorlunda (trakasserier)

Religion eller annan trosuppfattning

- Elif får ej ledigt för att fira Ramadan (diskriminering)

Funktionsnedsättning

- Anders har ADHD. En dag blir han utkörd från klassrummet av sin lärare för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. Läraren menar att "ADHD-barn som inte kan sitta still borde inte få gå gymnasiet" (diskriminering och trakasserier)

Sexuell läggning

- Några dans elever vägrar duscha med My för att hon är homosexuell (trakasserier)

Ålder

- Peter ska börja om årskurs 1 för tredje gången. På första skoldagen möts han av att en lärare undrar om han inte är för gammal för att gå årskurs 1 igen (diskriminering)

Ansvarsfördelning

Rektor

Det är rektors ansvar enligt lag att:

- se till att all personal, alla elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering och annan kränkande behandling inte är tillåten på skolan
- se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, ålder, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller annan kränkande behandling

MALUNG-SÄLENS GYMNASIESKOLA

- årligen upprätta, utvärdera och revidera en årlig plan i samarbete med personal, elever och vårdnadshavare
- om skolan får kännedom om att trakasserier förekommer, se till att utredning görs och att åtgärder vidtas

Lärare och annan skolpersonal

Det är lärares och annan skolpersonals ansvar att:

- följa skolans Likabehandlingsplan
- ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar
- genom sin undervisning sträva efter likabehandling
- se till att kartlägga och anmäla till rektor då diskriminering eller annan kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks

Elevhälsoteamet (EHT)

Elevhälsoteamet består av skolsköterska, skolkurator, specialpedagoger, studie- och yrkesvägledare samt rektor. I elevhälsoteamets uppgifter ingår att arbeta med likabehandlingsärenden på individ- och gruppnivå. Det ingår även att kartlägga och utvärdera hur arbetet har sett ut under året och bör se ut framåt.

Elevhälsoteamet ansvarar för att:

- tillsammans med rektor göra en kartläggning inför varje läsår
- på uppdrag av rektor besluta om åtgärder som skall vidtas inom ramen för en utredning
- se till att ärenden inom ramen för EHT dokumenteras
- årligen sammanställa och analysera de ärenden som har tagits upp inom teamet

Främjande och förebyggande arbete på MSG

Kartläggning av föregående år ligger till grund för det främjande och förebyggande arbetet. Det *främjande* arbetet syftar till att skapa en trygg och tillitsfull arbetsmiljö för alla elever och personal på skolan, där alla elever ges maximal möjlighet för lärande och utveckling. Det främjande arbetet pågår alltid och bedrivs långsiktigt, är gällande för alla, sker kontinuerligt på och utanför lektionstid och arbetet är målinriktat. Syftet med det *förebyggande* arbetet är att avvärja risker. Det handlar om att identifiera och förhindra risker för diskriminering och kränkande behandling i den egna verksamheten.

MALUNG-SÄLENS GYMNASIESKOLA

Främjande arbete på Malung-Sälens gymnasieskola

- Ett kontinuerligt värdegrundsarbete ska bedrivas.
- Rektor säkerställer att skolans likabehandlingsplan är känd av all personal på skolan.
- Mentorer arbetar kontinuerligt med likabehandlingsplanen och värdegrundsfrågor tillsammans med sina mentorselever.
- Värdegrundsfrågor ska finnas med som ett naturligt inslag i undervisningen.
- Vårdnadshavare ska känna till likabehandlingsplanen som presenteras vid höstterminens föräldramöte. Planen ska finnas tillgänglig på skolans hemsida.
- Trivselregler för skolan tas fram av elevrådet vid läsårsstart och beslutas av rektor.
- Samtliga elever ska ha regelbundna klassråd samt mentorstid en gång per vecka där alla elever ges möjlighet att framföra sina tankar och åsikter. Eleverådsrepresentanter för frågor vidare till Elevrådet.
- Vid skolstart har alla elever gemensamma schemabrytande dagar med fokus på värdegrundsarbete.
- Det anordnas gemensamma hälsofrämjande trivselaktiviteter för hela skolan, exempelvis idrottsaktiviteter, uppträdanden och utflykter.

Förebyggande arbete på Malung-Sälens gymnasieskola

- Mentorer har i uppdrag att kontinuerligt inventera att deras elever mår bra i skolan. Det är en stående punkt på mentorstiden.
- Personal och elever ska uppmärksammas på att de har en förpliktelse att omedelbart reagera på och anmäla alla former av kränkande behandling.
- Värdegrundsfrågor är en stående punkt på arbetslagsmöten.
- Vid utvecklingssamtal, som äger rum en gång per termin, behandlas bland annat trivsel på skolan samt elevens sociala utveckling.
- Vid skolfrånvaro följer mentor upp orsakerna till detta med eleven.
- Skolsköterskan har hälsosamtal med alla elever i åk 1 under höstterminen.

Rutiner vid kränkande behandling

Handlingsplan när elev kränks av andra elever

1. När någon elev, vårdnadshavare eller personal misstänker eller får kännedom om att en elev blivit utsatt för kränkning kontaktas snarast elevens mentor, rektor, elevhälsoteamet eller annan personal
2. Misstänkt kränkning anmäls till rektor
3. Rektor ansvarar för att anmäla påbörjad utredning till huvudman
4. Rektor utser personal som får ansvaret för vidare utredning enligt likabehandlingsplanen

MALUNG-SÄLENS GYMNASIESKOLA

5. Åtgärder sätts in efter beslut av rektor
6. Ärendet följs upp och avslutas när kränkningen upphört

Rutiner vid fall av diskriminering och kränkande behandling där elev känner sig kränkt av personal

1. Om en elev känner sig diskriminerad eller kränkt av någon personal vänder sig eleven eller vårdnadshavare till mentor, rektor eller någon annan vuxen som i sin tur
2. Överlämnar ärendet till rektor
3. Beroende på ärendets art görs en utredning i enlighet med likabehandlingsplanen eller
4. Personalenheten kopplas på ärendet

Uppföljning och utvärdering

Rektor ansvarar för att Likabehandlingsplanen utvärderas i slutet av läsåret och revideras inför det nya läsåret som kommer. Varje hösttermin skickas en enkät ut till samtliga elever. Elevenkäten berör frågor om skolans likabehandlingsplan, studiero, trivsel och trygghet. Enkäten sammanställs och utvärderas av elevhälsoteamet och ligger sedan till grund för skolans värdegrundsarbete.

Genomförda insatser/åtgärder under läsåret 2023/2024

Läsåret inleddes med schemabrytande dagar med fokus att bygga relationer och värdegrund. Fokusgruppsdiskussioner genomfördes med utvalda elevgrupper under lärsåret där trivsel och trygghet på skolan diskuterades i syfte att undersöka hur vi kan jobba för en ökad trygghet. Eleverna som erbjöds att delta i fokusgrupperna tillfrågades utifrån resultat vad gäller trivsel och trygghet i elevenkäten. Några av fokusgrupperna bestod på så vis av tjejer och några grupper av elever från IM-programmet, då dessa elevgruppers svar stack ut i resultaten. Information som framkom i diskussionerna tas med som underlag i kartläggning och planering av nästa läsårs värdegrundsarbete.

Inför läsårets start skapades fler plaster för studier och sällskapsytor i E-huset som åtgärd av bristande tillgänglighet av lugna studieplatser. Värdegrundsövningar som genomfördes med elevgrupper under läsåret hade ett större fokus på språkbruk och kamratskap, som följd av den jargong som uppmärksammades i och med genomförda utredningar enligt likabehandlingsplanen under föregående läsår.

Kartläggning av nuläget

Sammanställning elevenkät hösten 2023

Elevenkäten genomfördes under november månad 2023. Totalt svarade 65% av skolans elever på årets enkät, en något lägre svarsfrekvens än föregående år.

Resultat:

Arbete med likabehandlingsplanen

Vad gäller frågor om i vilken utsträckning man jobbat med skolans likabehandlingsplan så visar resultaten en minskning från föregående år men en ökning av andelen elever som känner till planens innehåll. Av de elever som svarat på årets enkät har 15% svarat att de inte känner till vad som står i likabehandlingsplanen 5% vet inte, medan 80% har svarat ja/delvis känner till innehållet.

Kränkningar och trakasserier

På frågan om upplevd kränkning eller trakasserier visar resultaten på en negativt uppåtgående trend över en tidsperiod på 5 år. Av de elever som svarat på årets enkät svarade 21% att de någon gång under sin tid på MSG upplevt kränkning eller trakasserier.

Trivsel och trygghet

Avseende trivsel och trygghet på skolan visar resultaten att 81% av de elever som svarat trivs i skolan och 88% känner sig trygg i skolan, vilket är en något nedåtgående (negativ) tendens över tid. Den skillnad som framstod bland kön vad gäller trivsel och trygghet i föregående års enkäter kan inte urskiljas i årets enkät. Däremot kvarstår att större andel elever på introduktionsprogrammet (IM) känner sig otrygg på skolan och större andel trivs i mindre utsträckning jämfört med övriga program på skolan.

På frågan om där finns någon i personalen att vända sig till om man behandlas illa på skolan, svarade 69% ja, att det finns någon man kan vända sig till medan 32% svarar kanske eller att det inte finns någon i personalen att vända sig till.

Arbetsro och faciliteter

Vad gäller frågor om arbetsro och faciliteter visar resultaten på en uppåtgående (positiv) trend över tid. 65% svarade i årets enkät att det finns tillgång till plats där man kan jobba i lugn och ro (jämfört med 57% i föregående års enkät). 80% av eleverna som svarat på årets enkät upplever att det ofta/alltid är studiero i klassrummet.

Prioriterade åtgärder under läsåret 2024/2025

Vi behöver fortsatt jobba för att stärka gemenskapen på skolan. Delvis genom att skapa förtroendefulla relationer mellan personal och elever, delvis arbeta för att stärka

MALUNG-SÄLENS GYMNASIESKOLA

sammanhållningen bland skolans elever. Det nya läsåret inleds med schemabrytande dagar med fokus att skapa samhörighet i klassen mellan elever och personal samt att nya elever får bekanta sig med skolans lokaler, trivselregler, likabehandlingsplan och rutiner.

Utifrån elevenkätens resultat vet vi att 21% av eleverna som svarat någon gång under sin skoltid upplevt kränkning eller trakasserier, en siffra vi ser allvarligt på. För att bland annat arbeta för att förebygga kränkningar och trakasserier på skolan kommer arbetet med "Demokratistegen" att inledas under höstterminen -24, en arbetsmodell som Skolverket och Forum för levande historia tagit fram. Modellen bygger på att alla på skolan, både personal och elever, arbetar mot och förhåller sig till gemensamt uppsatta mål utifrån verksamhetens behov.

Under läsåret 2024/2025 planeras följande åtgärder:

- Inleda läsåret med schemabrytande dagar med fokus värdegrund
- Mentorerna jobbar kontinuerligt med likabehandlingsplanen tillsammans med sina mentorselever
- Inleda arbetet med Demokratistegen (fortlöper under hela läsåret) - för bland annat ökad trygghet och ett stärkt arbete med demokrati och mänskliga rättigheter
- Temavecka "Kärleken är fri" - förebyggande arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck

MALUNG-SÄLENS GYMNASIESKOLA

Bilaga 1

Trivselregler MSG-skola, antagna/förnyade av elevrådet (8/11–22)

På vår skola...

- är alla lika mycket värda
- visar vi respekt för varandra
- ingriper vi om något känns fel
- skall ingen mobbning eller annan kränkning förekomma
- är vi trevliga mot varandra
- stör vi inte när någon pratar eller redovisar och låter alla komma till tals
- låter vi det vara lugnt i skolans lokaler: matsal, klassrum, korridor m.m
- kommer vi med rätt material till lektionerna
- använder vi inte mobiler eller andra tekniska redskap till annat än undervisning under lektionerna
- lämnar vi tillbaka saker vi lånat där vi fann dem
- håller vi hela skolan ren och fräsch, samt att vi skjuter in stolarna efter oss
- är vi skonsamma mot starka dofter
- är det förbjudet med nötter

Dessa trivselregler gäller både elever och lärare.